

SZILÁGY SOMLYÓ

TÁRSADALMI HETILAP.

MEGJELENIK MINDEN CSÜTÖRTÖKÖN

Előfizetési ára:

Egész évre 8 K, fél évre 4 K, negyedévre 2 K.
Egyes szám ára 20 fillér.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:

BÖLÖNI SÁNDOR

Hivatalos hirdetések díja fél hasábig 8 korona.

Nyilttér soronként 50 fillér.

Magánhirdetések megegyezés szerint.

Táviratok.

A miniszterelnökségi sajtóirodának a hadi eseményekre vonatkozó és más közérdekű távirati értesítéseit, július hó 16-ikától, az érkezés sorrendjében a következőkben közöljük:

Budapest, július 16.

(Hivatalos.) Orosz hadszíntér: Bukovinában az ellenség tegnap újból támadást intézett a Capul magaslaton és a Lucinánál levő állásaink ellen. Kézitusában visszavertük. A Gablovicánál ejtett foglyok száma 3 tisztre és 316 főnyi légénységre emelkedett. Novopocajew területén az oroszoknak előőrseink ellen intézett egy újabb előretörése megfiusult. Lucktól délnyugatra ismét erősebb harcok folynak. Porczyntól nyugatra csapataink heves tűzvérségi előkészítés után ellenünk intézett orosz támadást visszavertek.

Olasz hadszíntér: Az olasz harc vonal nehézségi tartós tüzelése alatt állott. Ellen-séges repülők eredménytelenül bombázták Vilgereuthot. Tofana területén az olaszoknak ismételt támadásai összeomlottak.

Délkeleti hadszíntér: A Wojusa alsó folyása mentén tűzvérségi harc és csatározások voltak. Höfer, altábornagy.

Berlin, július 16.

A nagy főhadiszállás jelenti a nyugati hadszínterről: A Homme mindkét oldalán erős tűzvérségi tevékenység. A délután folyamán az Auvilleres, Bazentin le Petit szakaszon négy erős angol támadás vonalaink előtt egytől egyig összeomlott. Piaches mellett és attól délre a falu egy részét újból megszállottuk. Több mint 100 foglyot ejtettünk. Barleiu mellett, valamint Estres vidékén és attól délre francia támadásokat, az ellenség nagy veszteségei mellett visszavertük, még pedig az utóbbiakat már zárótüzünkkel. A Maastól keletre a franciák nagy erővel támadtak a Froide Terre magaslat és Fleury ellen. Semmi eredményt nem értek el. Este megismételt rohamuk alkalmával a Thiaumont erődötől délnyugatra benyomultak legelőlvő állásunk kis részeibe, amelyekért még folyik a harc.

Keleti hadszíntér: Hindenburg tábornagy hadserege: Különös esemény nem történt.

Lipót bajor herceg tábornok hadserege: Az oroszok ellentámadásai azok ellen a vonalak ellen, melyeket Surbova környékén visszazsereztünk, eredménytelenül maradtak. 6 tiszt és 111 légénység jutott kezünkbe.

Linsingen tábornagy hadserege: Lucktól délnyugatra német csapatok ellentámadásokban vannak támadó orosz erővel szemben.

Bothmer gróf tábornok hadseregénél a helyzet változatlan.

Balkán hadszíntér: Nincs ujság.

Budapest, július 17.

(Hivatalos.) Orosz hadszíntér: Bukovinában a Moldovától délre és délnyugatra levő állásaink ellen úgy mint a múlt napokban, ismételt eredménytelenül támadtak az oroszok. Az ellenség súlyos veszteségeket szenvedett. A Prislop nyeregtől északra fekvő erdős területen mindkét fél részéről felderítő osztagok, portyázó különítmények léptek harcba. Zabiennél és Tar-

townál orosz előretöréseket utasítottunk vissza. Burkanowtól északra előőrseink megfiusították az ellenségnek azt a kísérletét, hogy árkait állásainkhoz közelebb hozza. Lucktól délnyugatra az oroszok tulerővel támadták arc vonalunkat. Sokul melletti részén levő területén, a Lucktól délre harcoló szövetséges csapatok ellen intézett támadás alkalmával csapatainkat az ellenség részéről való megzavarása nélkül az alsó Lipa mögé vontuk vissza. Torczyntól nyugatra az oroszok egy éjjeli támadását vertük vissza.

Olasz hadszíntér: Az ellenség tűzvérségi tüze a Borcola-szoros közelében levő állásaink ellen még tart. Az ehhez tartozó szakaszon az Astach völgyig a tűzvérségi harc igen élénk. A Dolomit arc vonalán, a Pelegrino völgytől északra, a Marmolata területén, a karinthiai harci vonalán, a Seebach és a Raibl szakaszon állásaink igen heves tűzvérségi tűz alatt állottak. Olasz gyalogsági osztagokat, a melyek a Seebach völgyben előnyomultak, visszavertünk.

Délkeleti hadszíntér: Nincs különösebb esemény.

Események a tengeren: Egy tengeri repülőrajunk a július 16-ról 17-re virradó éjjel a trevisói vasúti állomás berendezéseire és katonai műtárgyaira 90 nehéz és könnyű bombát dobott igen nagy hatással. Egy repülőgépünk nem tért vissza. A hajóhad parancsnokság.

Berlin, július 17.

A nagy főhadiszállás jelenti a nyugati hadszínterről: A tenger és az Ancre-patak között az angolok tüzelésük hevesességét több helyen nagyobb mértékben fokozták. A Somme területén a tűzvérségi tevékenysége mindkét részről továbbra is igen jelentékeny volt. Ellen-séges részlettámadások következtek, melyek folyamán az angolok tovább nyomultak Ovillersbe és amelyek Biachestől délre élénk harcokra vezettek, de egyébként már zárótüzünkben megfiusultak, vagy abban teljes kifejlődésre sem jutottak. A Biaches körüli harcokban ejtett foglyok száma 4 tisztre és 376 főnyi légénységre emelkedett. A Maastól keletre a franciák július 15-én kezdett nagyobb támadásukat ma reggelig folytatták. Sikereket az ellenség a véres viaskodásban nem ért, sőt néhány helyen tért vesztett. Az arc vonal többi részén nem volt jelentős esemény. Oulchestől északra a franciáknak egy robbantáshoz csatlakozó előtörését visszavertük. Jó eredménnyel robbantottuk. A Combres magaslaton egy német járőr Lanfroicourt-nál (Lotharingia) néhány foglyot szállított be.

Július 15-én a tegnap jelentetteken kívül két további ellenséges repülőgépet helyeztünk harcon kívül, az egyiket légi harcban az ellenséges vonal mögött a Sommetől délre, a másikat a földről való lelövés által Treslincourt-nál (Oise) saját arc vonalunkban.

Keleti hadszíntér: Hindenburg tábornagy hadserege: Rigától nyugatra és délre, valamint a Duna arc vonalán fokozott tüzelés orosz vállalkozások bevezetőjéül szolgált. Katarinenhof mellett, Rigától délre nagy ellenséges erők támadtak. Itt élénk harc fejlődött ki.

Lipót bajor herceg tábornagy hadserege: Lucktól délre, nyugatra a német ellenlökés az ellenség támadását megállította. A csapatokat azután a védelmi vonal megrövidítése céljából az ellenség részéről való zavarás nélkül a Lipa

mögé vontuk vissza. Más helyeken az oroszokat teljesen visszavertük.

Bothmer gróf hadserege: A helyzet változatlan.

Balkán hadszíntér: Nincs változás.

Budapest, július 18.

(Hivatalos.) Orosz hadszíntér: Bukovinában és a Prislop nyeregtől északra fekvő területen a tegnapi nap nevezetesebb esemény nélkül telt el. Zabiennél és Tartarownál előretolt állásainkat visszazsereztük. Főállásaink ellen intézett támadásaik az ellenség nagy veszteségei mellett megfiusultak. Radzivilovtól északra és Lucktól délnyugatra is visszavertük az ellenség előretöréseit.

Olasz hadszíntér: Ortler területén visszavertük az ellenség egy támadását. A Thurvieser hági ellen, Réva városa, a Borcola szoros és az Aspach völgy közti arc vonalunk, valamint egyes szakasz a Dolomitokban élénkebb ágyutüz alatt állottak. A karinthiai harc vonalán az ágyuharc a Fella és Rabler szakaszon tovább tart. Éjjel Malbourghet is lőtte az olasz tűzvérség. Az Isonzó harc vonalán az ellenséges tűzvérség különösen a görzi hídfő ellen élénkebb tevékenységet fejtett ki.

Délkeleti hadszíntér: Semmi ujság. Höfer, altábornagy.

Berlin, június 18.

A nagy főhadiszállás jelenti a nyugati hadszínterről: Az arc vonal északi részén állásaink előtt számos helyen visszavertük az ellenséges járőröket. Egyik járőrünk Vermellestől keletre az angolok árkában 1 tisztest, 4 altisztet és 11 főnyi légénységet elfogott. A Homme mindkét oldalán ellenségeink tűzvérségi előkészítésre használták fel a napot. Azokat az erős támadásokat, amelyek este és éjjel Pozieres és az attól keletre levő állás ellen Biaches, Maissonette, Borleux és Soierkourt ellen irányultak, az ellenség súlyos veszteségei mellett mindenütt megfiusítottuk. A Maas területén időnként élénk tüzelés és kisebb kézigranát harcok voltak.

Keleti hadszíntér: Hindenburg tábornagy hadserege: Az oroszok Rigától délre és délkeletre folytatják erős támadásaikat, amelyek állásaink előtt véresen omlanak össze. Ott pedig, ahol egészen árkaikba jutnak, ellentámadásainkkal vertük vissza.

Lipót bajor herceg tábornagy hadserege: A helyzet változatlan. Az oroszok támadásait Lucktól nyugatra és délnyugatra könnyű szerrel visszavertük.

Bothmer gróf tábornok hadserege: Kisebb előretörő csapatoktól eltekintve, nem volt esemény.

Balkán harctér: Semmi ujság.

Mindennapi kenyerünket . . .

Kellemetlen hír lepte meg úgy négy hét előtt azokat, akik lisztkészletüket a hatóságnál biztosították: elfogyott a liszt. Nem keresem, mi lehet ennek a közéleti csapásnak az oka. Ne volna buza? Hiszen a városnak kötése van. Eltűnt a malom, amely eddig őrlött? Itt a Lajos

malom! Ha nem győzi éjjeli munkával, dolgozzék nappal is. Inkább ajándékozna neki a város a nappali őrléshez való fát, mert hisszük, hogy égetőbb közérdek kenyeret adni az éhezőknek, mint a téglagyárba hordani a fát. De a mindennapi kenyerünk meglegyen!

Mondom, nem keresem e nyomorúság okát, mert valószínű, hogy a hatóság, mely eddig jó liszthez juttatta a közönséget, most is hasonló pontossággal látná el, ha csak rajta múlta.

Hanem azt a módot, mellyel a kevés liszthez jutunk, igenis megváltoztathatják az illetékes tényezők. Változtassák is meg, mert valóságos kálvária és lelketlen naplopás az, amit ott művelnek. Tessék végig élvezni egy lisztcedula vándorlását! Az első felvonás az, hogy beszedik a lisztjegyet s hozzácsapják más ott heverő százakhoz, a gazdája meg jöjjön máskor. Persze megelőzőleg ráírom a nevemet, hogy megtaláljuk, melyik is az enyém. A második stáció, hogy kezdek állni jókor reggeltől, amíg délfelé a liszt elfogy. No, ekkor tudom, hogy nem került reám a sor. Mert előre megmondani, hogy kinek mikor lutrizzák ki a ceduláját a cedulahalmazból, csak — hogy idézzem — a próféták és maga az Uristen tudja. Állók tehát tovább, állók egy napig, két napig, egy hétig, két hétig és így tovább. A ki hétfőtől szombatig áll, még jól járt; hallottam esetet, hogy 4 hét óta nem jutott egy csipet liszthez egy asszony. Így ez tovább nem mehet! A napszamosok időt és pénzt vesztegetnek a legszorgosabb aratási időben, mikor a gyors munka nemzeti érdek is, az iparos asszonyok nem főzhetnek ebédet, az inasok, cselédek sem végezhetik dolgukat, mert ott lesik, mikor szolítják őket.

Pedig oly egyszerűen meglehetne oldani a kérdést. Csütörtökön van nyitva a lisztesbolt? Méresse ki a hatóság a lisztet szerdán d. u. 2—10 kgos csomagokba, mint ahogy az előrelátó kereskedők kimérték a sőt, cukrot, lisztet ezelőtt a boldogabb időben. Ha bejön másnap Éhes Mari 8 kg. lisztért, egy pillanat alatt lebonyolítják az üzletet, mert a hetes odaadja az előre kimért lisztet, Mari meg a pénzt. Ha esetleg külön zsákot hoz magával a vevő, mi sem könnyebb, mint átönteni a már lemért lisztet. Így nem ér rá a közönség összeverődni, s nem kell Sziszek urnak sem gőzfürdőt vennie. Adsa, nesze s elintéztük a dolgot.

Ha pedig 20 mázsa liszt helyett csak tizet szerezhet a hatóság, adja csak a törvényes lisztadagnak a felét, mert inkább kapjon mindenki egy keveset, mint egyik kapjon 20 kg.-ot, sokan meg egy dekát se.

Ha már nincs liszt, legalább ne lopja a közönség hiába a napot.

V. E.

Az ideai termés zár alá vétele.

Vármegyénk alispánja hirdetményben figyelmezteti a közönséget a miniszteriumnak azon szigorú rendeletére, amelyben az ideai termés felhasználásának, eladásának s beszerzésének módzatai foglaltatnak. A miniszteri rendeletet lényegesebb részeiben következőkben közöljük:

Saját terméséből, vagy abból, amit valaki munkabér, aratásrészt, cséplőrészt, vagy cselédi

konvenció fejében kapott búzát, rozsot, kétszerest, kölest, árpát, vagy zab-féleséget csak annyit tarthat meg magának, amennyit a miniszteri rendelet megenged, — az ezen felül megmaradó részt pedig csak is a következő föltételek mellett adhatja el: Az 1916. évi aug. 17-ig terjedő időre házi szükséglet címen a fenti gabonaművekből együttvéve személyenként és havonként 18 kilogrammot tarthat meg mindazon személyek után, kik a termelő háztartásában rendszerint természetben ellátást élveznek. Gazdasági szükséglet címen pedig a kiszolgáltatandó terménybeli járandóság (ilyenek a cselédek, munkások munkabére, aratórésze, cséplőrésze, konvenciója) a vetőmag és állatállomány szükséglete vehető számításba és pedig ezen a címen nemcsak a termés helyén, hanem másutt levő gazdaságában felmerülő és ott nem fedezhető szükséglete is.

A termelőnek és a termelővel egy tekintet alá eső terménytulajdonosnak saját házi és gazdasági szükségletét meghaladó részt adásvétel útján csak a Haditermény r.-t.-nak, vagy a polgármester által vásárlási engedéllyel ellátott fogyasztónak, végre oly kereskedőnek, akik a Haditermény r.-t. által ellátott igazolvánnyal 100 mázsaig terjedő vásárlásra joga van, szabad eladni.

Az eladó köteles a vásárlásra jogosult által kiállított vásárlási igazolványt megőrizni, hatósági felhívásra bármikor felmutatni. A termelő a zár alá vett termésnek saját házi és gazdasági szükségletét meghaladó részével egyébként nem rendelkezik, azt fel nem használhatja, fel nem örölheti, fel nem etetheti, fel nem dolgozhatja, el nem idegenítheti, sem arra másnak jogot nem engedhet; ki ennek ellenére cselekszik, jelen rendelet büntető szakaszai szerint felelős. Végül köteles a termelő a zár alá vett termésének saját házi és gazdasági szükségletét meghaladó azon részét, amelyet vásárlásra jogosultnak nem adott el, 1916. október hó 15-én a Haditermény r.-t.-nak Budapest, V., Nándor-utca 9. szám, megvételre felajánlani, miről részére írásbeli elismervény fog kiszolgáltatni, a Haditermény pedig köteles a megvételre felajánlott terményeket hatóságilag megállapított legmagasabb — a termény minőségének megfelelő árban — átvenni.

A termelő termésének zár alá vett részét más törvényhatóság területén levő gazdaságába, vagy háztartásába megengedett felhasználás végett csak polgármesteri engedéllyel szállíthatja el.

Aki nem termelő, 1916. október 15. napjáig saját házi szükségletére jogosítva van búzát, rozsot, kétszerest, kölest és árpát, ahol lakik, kész áruvétel útján közvetítő kizárásával bármely termelőtől vásárolni, a polgármester által kiállított vásárlási igazolvány által. Azon termelő pedig, kinek termése saját házi és gazdasági szükségletét nem fedezi, polgármesteri vásárlási engedély alapján szintén 1916. október 15-ik napjáig saját gazdasági szükségletére bármely törvényhatóság területén rozsot, kétszerest, kölest, árpát és zabot vásárolhat.

A vásárlási igazolvány kiállításáról a lakosság később fog hirdetmény útján értesített. A nem termelő 1917. augusztus 15-ik napjáig fejenként és havonként 10 kg. búzát, rozsot, kétszerest és árpát vásárolhat együttvéve mindazon személyek részére, akik háztartásában természetbeni ellátást élveznek. A visszatartható 18 kiló, illetve vásárolható 10 kiló buza stb.-ből fedezendő a vámmórlódj, porlás és korpa. A fel dolgozásra szánt, valamint állathizlálásra szükséges terménymennyiség beszerzését külön rendelet fogja megállapítani és az kizárólag a Haditermény útján lesz beszerezhető. A saját házi, vagy gazdasági szükséglet fedezésére vásárolt termények, ha azok családi vagy gazdasági viszonyok miatt eladásra kerülnek, csak a Haditermény r.-t., vagy bizományosai részére adhatók el. A fentiek szerint említett terményekkel és liszttel el nem látott lakosság a miniszterium által később kiadandó utasítások szerint a vármegye útján a Haditerményből beszerezendő terménnyel és liszttel fog ellátni, e célból felhivatnak mindazok, kiknek ily szükségletük van, hogy azt folyó évi július 25-ig a városi polgármesteri hivatalban jelentsék be.

KÜLÖNFÉLÉK.

— Használjunk hadisegély-bélyegeket!

— Jubileum és kitüntetés a postán. A nagyváradi posta-távirdaigazgatóság Aszalay József posta-távirda ellenőrnek az intézetnél töltött szolgálati idejének huszonötödik évfordulója alkalmából odaadó, fáradhatatlan és lelkiismeretes munkásságáért hivatalból teljes elismerését s őszinte meglegedését fejezte ki.

Ő felsége a király Gellinek József posta-távirda segédtisztnek a háboruban teljesített kitűnő szolgálatai elismerésül az arany érdemkeresztet adományozta a vitézségi érem szalagján.

— Hősi halál. Helmezy Sándor honvéd hadapród, városunk szülötte, Baranovicinál a napokban muszka golyótól találva, 20 éves korában hősi halált halt. Édes anyja, özv. Helmezy Józsefné egyetlen fiát siratja az elesett hősből. Főgimnáziumunkban tavaly tette le az érettségi vizsgát.

— Központi választmányi ülés. Szilágyvármegye központi választmánya Zilahon, a vármegye székházának kistermében 1916. évi július hó 26. napján d. e. 10 órakor ülést tart. Tárgy: Az országgyűlési képviselőválasztók 1917. évi ideiglenes névjegyzékai ellen beadott felszólamlások és észrevételek elbírálása.

— Makszimális árak. Az ideai gabonatermesre vonatkozó legmagasabb árakat a vasárnapi hivatalos lapban közölt kormányrendelet az egész országra nézve megállapította. Ezen ármegállapítás szerint Szilágyvármegyében és a szomszédos Szatmár és Biharvármegye területén a búzának métermázsa ára ez évi december 15-ig 41 korona 50 fillérben, — azon időn tulra 37 koronában, — a rozs és kétszeres 33 korona 30 fillérben, — december 31-én tulra 30 korona 50 fillérben, — az árpát 33 koronában, — december 15. utánra pedig 30 koronában, — a zab ára az ország egész területére nézve december 15-ig 40 koronában, azon tulra pedig 37 koronában, — a köles ára 40 koronában állapított meg.

A maximális ár a búzánál 76, a rozsnál 71 kilogramm súlyminőségre vonatkozik. Ha a súlyminőség nagyobb, a búzánál 78 kilogrammig 20 fillérrel, ezen felül 81 kilogrammig a súlykülönbség minden teljes kilója után 15 fillérrel emelkedik az ár. Viszont amennyiben a súlyminőség 75 kilogrammnál kisebb, a legnagyobb ár a súlykülönbség minden kilogrammjá után 73 kilogrammig 20 fillér, azon tul minden további kilogrammig 30 fillérrel csökken. Amennyiben a rozs hektoliterjének súlya 71 kilogrammnál nagyobb vagy kisebb, a maximális ár a súlykülönbség minden teljes kilogrammjá után, de legföljebb három kilogrammig, 15 fillérrel emelkedik, illetve csökken.

A maximális árakat, amelyek magukban foglalják a rakodó-állomáshoz való szállítás költségét is, zsák nélkül, az átvétel helyén és készpénzfizetés ellenében történt eladás esetére kell érteni. A Haditermény Részvénytársaság és ennek bizományosa által történt vételnél a rakodó-állomás helyén érvényben álló legnagyobb ár az irányadó. Az eladó az általa szállított zsák árát felszámíthatja. A zsákért felszámítható legnagyobb árat a kereskedelemügyi miniszter rendelettel szabályozhatja.

Aki a rendeletet megszegi, hat hónapig terjedhető elzárással és kétezer koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntethető s ha megállapítható annak a nyereségnek összege, amelyet a tettes cselekményével illetéktelenül elért, az alkalmazott pénzbüntetés kétezer koronán felül a megállapított nyereség kétszeresével felemelt összegig terjedhet. A vevő nem büntethető, ha a követelt árat a rendelet ellenére megfizette, de a kihágást a hatóságnál jelenti.

— A tizenkilenc évesek bevonulása. A bécsi Landwehr-miniszterium közli: A legközelebbi napokban behívják az 1897. évfolyamhoz tartozó amaz osztrák és magyar népfölkelésre kötelezetteket, akiket a mostani újabb szemlé-

nél alkalmasnak találtak, még pedig az 1916. július 22-ig bezárólag besorozottak augusztus 1-én, a július 22. után alkalmasnak találtak augusztus 10-én fognak bevonulni. A bevonulásnak a népfőlkölő igazolványi lapon megjelölt kiegészítő parancsnokságnál kell megtörténni. Magyarországon is az 1897. évfolyamhoz tartozó alkalmasnak talált népfőlkölésre kötelezettek nagy részét augusztus 1-ére és pedig személyenként behívójegyekkel fogják behívni.

— **Az új tizkoronások.** Az Osztrák-Magyar bank a közeli napokban új tizkoronás bankjegyeket boesát ki és hoz fogalomba budapesti és bécsi főintézeteknél, valamint az összes fiókintézeteknél. Az új bankjegyek 150 milliméteres szélesek, 80 milliméteres magasak és egész terjedelmükben vízjeles papíron, kettős nyomtatással készültek, az egyik oldalon magyar, a másikon német szöveggel. A bankjegyek két oldalának rajza és színe egymástól teljesen eltérő. A bankjegyek domináló színe a kék. Az új bankjegyeket július 21-étől kezdve hozzák forgalomba. A most forgalomban lévő régi tizkoronások bevonására vonatkozó határozatokat későbbben megjelölendő hirdetőmelyben teszik közzé.

— **A többtermelés érdekében.** Buzatermésünk eredménye lehangolóan csekély. Nem az ideai termést értjük, hanem általában buzatermésünk eredményével egyáltalán nem lehetünk megelégedve. Mi az a 5–8 mmázsa holdankénti termés, — holott okszerű termelés mellett lehet 15–18 mmázsa is. Szilágy-megyei nagybirtokosoktól hallottuk, hogy a holdankénti átlagot 5 mmázsnál feljebb emelni nem tudják, így alig lehet jövedelmet elérni. Ujabb nagy eredményeket jelentenek a Székács-féle nemesített búzával, vármegyénkben is kísérletet tettek ezzel többen, az eredményről annak idején beszámolunk, de Pálincás Endrénél Akoson már is szép eredményekre jogosít. Szerezzünk be tehát a Székács-féle nemesített búzából vetőmagot, a melylyel eddigi 5 mmázsa termésünket nyolcra, tízre, vagy tizenkettőre emelhetjük. Ez magában olyan jövedelememelkedést jelent, a melylyel az összes termelési költségeket fedezzük. Felhívjuk tehát a vármegye közönségét, hogy vetőmagszükségletét gazdasági egyesületünkkel közölje és miután a földmívelésügyi miniszterium a vetőmagvak beszerzésére egyletünknek felhatalmazást adhat, ennek megszerzésére a lépéseket hogy megtehesük, a szükségletet július hó folyamán kérjük bejelenteni egyesületünkönél, addig mi az árak felől tájékozódunk és a jelentkezőkkel azt közöljük. Addig is a megrendeléssel egyidejűleg métermázsánként 40 koronát kérünk beküldeni.

— **A hadviselő államok hadikölcsönei.** A „Közgazdaság” legutóbbi számában ezeket olvassuk: Németország eddig négy hadikölcsönt boesátott ki, összesen 34.461.700.000 márka összegben, úgy, hogy a birodalom lakosságára fejenként 537 márka hadiadósság esik. Ehhez járulnak még a Német birodalmi banknál a hadviselés céljaira felvett előlegek. Magyarország és Ausztria eddig négy hadikölcsönnel vette igénybe a tőkepiacot 20.151.650.000 korona összegben. Ebből Ausztriára 13 milliárd 879.650.000 korona, Magyarországra pedig 6.272.000.000 korona esik. Ezenkívül, mint az osztrák államadóságokat ellenőrző bizottság jelentéséből megtudjuk, Ausztria a jegybanknál mintegy 4 milliárd koronát, magánbankoknál 60 milliót vett kölcsön. Végül ide számítandó a Németországban felvett 1 milliárd márka valutakölcsön, melyből 639 millió Ausztriára, 364 millió pedig Magyarországra esik. Eme számadatok alapján a hadiadósság fejenként Ausztriában 522 koronát, Magyarországon 293 koronát tesznek. Franciaország eddig 33 milliárd frank hadihittel vett igénybe. Ebből a lakosságra fejenként 834 frank esik. Angliában a hosszú lejáratu hadikölcsönök 1 és negyed milliárd font sterlingre rugnak; ehhez járul még 690 font kincstári jegy, úgy, hogy az összes hadi adósság 1955 millió font sterling, amelyből egy-egy lakosra 42,3 font esik.

— **Elaludt a vádlott.** A kolozsvári hadosztálybíró előtt a napokban egy súlyos büncselekménnyel vádolt román katona ügyét tárgyalták. Az ügyész hosszú vádbeszédet mondott és a beszédben felhozott okok alapján a halálbüntetés kimondását kérte. Feszült figyelemmel

hallgatták a jelen voltak az ügyészi indítványt és mélyszóval vártak a védőbeszéddre. A védő nagyszabású orációra készült, minden erővel felmentő ítéletet akart kieszközölni. A siri csendben különös zaj hangzott a vádlott padja felől. Odatekintett minden szem: a vádlott, kire halálbüntetést kért az ügyész, borzas fejét mellőre hajtva nyugodtan aludt és az egészséges ember hangos lélekzétével horkolt. A védő meggondolta a dolgot. Nem mondta el nagy védőbeszédét, hanem helyette a vádlottra mutatva, csak ennyit mondott: Nézzék kérem ezt az alvó embert. Lehet-e bűnös az, aki nyugodtan tud aludni akkor, amikor élete, vagy halála felett dönt a bíróság? A bíróság ezután visszavonult, majd rövidesen kihirdette az ítéletet: az alvó vádlottat fölmentették.

— **„Minden felelőség nélkül.”** A kereskedelmi életben általános szokás, hogy az alkalmazottakról adott információt azzal a kijelentéssel fejezik be, hogy az értesítés „minden felelőség nélkül” történik. Aggályos ez a klauzula főként azért, mert legyen az információ bármily kedvező, a hozzá fűzött mentesítő nyilatkozat annak tartalmát teljesen megerősíti és a munkaadó, aki az alkalmazottat szolgálatába kívánja fogadni, semmiképp sem tájékozódhatik, annyiál kevésbé, minthogy újabb a szolgálati bizonyítványok is semmitmondóak, mert az ipartörvény és joggyakorlat minden olyan nyilatkozatot tilalmaz, amely az alkalmazottat boldogulásában akadályozni alkalmas. Megtörtént, hogy egy alkalmazott azért nem nyerte el újabb állását, mert volt munkaadója egyébiránt jó információjához a „minden felelőség nélkül” toldatot fűzte hozzá. Az alkalmazott erre bepörölte volt munkaadóját és a bíróság a keresetnek helyt adott és a céget kártérítésre kötelezte azzal a megokolással, hogy az információkat alkalmas volt arra, hogy az alkalmazottat újabb állás elnyerésétől elüsse. A bíróság szerint amint nincs megengedve a szolgálati bizonyítványban bármely oly nyilatkozat, amely újabb állás megszerzését megnehezíti, úgy jogellenes cselekedetnek tekinthető az is, ha a főnök volt alkalmazottjáról szolgáltatott értesítésnek értékét az említett toldattal teljesen megerősíti. Ha a munkaadónak nincs szándékában volt alkalmazottjának kárt okozni, mindazonáltal fölösleges óvatosságra mutat a szóbanforgó klauzula alkalmazása, mert az információt adó cég mindenkor felelős annak tartalmáért.

— **A „Magyarország” a háború kitörése óta a legtekélyesebb és legfrissebb tudósításokat nyújtja a világháború eseményeiről és minden tulzást elkerülve tárgyilagosan tájékoztatja a magyar közönséget Európa nagy válságáról és harctéri eseményekről.** A „Magyarország” a külföldi semleges középontokban állandó tudósítókat tart s ezek segítségével mindig elsőnek közli a legfrissebb híreket, amellyel a lap tartalma igen élénk és változatos. A „Magyarország” állandóan foglalkozik a magyar történelem nagy eseményeivel s a ferditőkkel és a homályosítókkal szemben mindenütt földeríti a nemzet napfényes igazságát. Hasonlíthatatlan erővel visszaverte a Rákóczi szent emléke ellen intézett merényletet; egymásután közöl még eddig ismeretlen, érdekesebbnél érdekesebb emlékiratokat, dokumentumokat a negyvennyolc-negyvenkilencedik nagy időkből. A „Magyarország” irodalmi része is magas színvonalu és nemzeti. Tárcait — élükön Tömörkény Istvánnal és Krudy Gyulával — a legjobb magyar írók írják. Krudy Gyula minden vasárnap „Pesti levelet” ír. A „Magyarország” regényrovata egymásután adja jó magyar fordításban a legérdekesebb új külföldi regényeket. A „Magyarország” úgy háborús hírszolgálatának megbízhatóságával, mint egyéb közleményeinek magas nívója és érdekessége révén, mind pedig a lap szerencsés megjelenési ideje folytán a legolvasottabb és legnépszerűbb magyar napilap. Előfizetési ára negyedévre 8 kor., félévre 16 kor., egész évre 32 kor. Szerkesztőség és kiadóhivatal Budapest, VI. Teréz-körut 22. sz.

A megtakarított óra értékéből jutassunk valami a rokkant hősöknek.

— **Az Est.** A magyar ujságok között Az Est az egyetlen, amelynek kiváló munkatársai

mindig mindenütt ott vannak, ahol helyes és pontos értesüléseket szerezhetnek be lapjuk, a magyar közönség és a külföld részére. Az Est éppen így kiterjesztette tudósító-szervezetét minden magyar vidékre, sőt még a kisebb helységeket is bevonta hálózatába. A tekélyes szervezetség ereje letörhetetlenül rajta van Az Est minden példányán, aminek legbiztosabb mértéke az olvasó közönségnek Az Est-tel szemben megnyilvánuló, s állandóan fokozódó bizalma és szeretete. Ezért lett a legelterjedtebb magyar lap Az Est, a világsajtó egyik leghatalmasabb organuma, amely a külföld előtt is fogalomná nőtt s amelyről az egész világon tudják, hogy hírszolgálat a legmegbízhatóbb és elterjedtsége is Európa legelső lapja közé emeli.

Mindenki vegye meg a Nemzet Háza időreform emléklapját.

Legujabb!

Budapest, július 19.

(Hivatalos.) Orosz hadszíntér: Nincs változás. Moldovától délnyugatra ismét visszavertünk néhány orosz előretörést. A Jablonika és Szanie hegy és erdővidéken a harc számos elszigetelt küzdelemre oszlott. Delatyntól délnyugatra csapataink orosz osztagokat, a melyek a Pruth nyugati partjára nyomultak elő, a folyón át visszautasztak, miközben 300 főnyi foglyot ejtettek és két géppuskát zsákmányoltak. Odább északra semmi lényeges esemény nem történt.

Olasz hadszíntér: Az olaszok ismételt heves tűzérési előkészítés után állásainkat a Borkola szorosától délkeletre háromszor nagy erővel támadták. Ezeket a támadásokat kézi-gránátokkal, gépfegyvertűzzel és köögörgetegekkel véresen visszavertük. A karinthiai arcvonalon az élénk ágyutüz a Fella és Rebla szakaszon tovább tart. Alpini osztagok éjjeli támadása a Pittagskofel területen makacs küzdelem után megtört a védők szívós kitartásán, akik egy ellenséges géppuskát kerítették kézre. — Tarwisz este óta ágyutűzben áll. Az Isonzó arcvonalon az olasz tűzérési főleg a doberdói fensíket tartotta tűz alatt.

Délkeleti hadszíntér: A helyzet változatlan.

Jóirásu,

intelligens, komoly fiatal róm. kath. 4 középiskolát végzett, a német nyelvet ismerő nő

irodai foglalkozást keres.

Bővebb értesítést ad helyben Kállai Károly, vagy

Bene Menyhértne,
Stari Jankovoiban.
(Slavonia.)

1—6

Harminchatodik évfolyam.

Kormos Alfréd lapja:

MAGYAR KERESKEDŐK LAPJA

„Vállalkozók és Iparosok Lapja” melléklettel. Magyarország e legrégebb kereskedelmi szakközlönye immár harminchatodik évfolyamába lépett. A „Magyar Kereskedők Lapja” hetenkint 3—4 ivnyi terjedelemben jelenik meg. A „Magyar Kereskedők Lapja” üzleti tudósításai elsőrendű forrásból valók és a legujabb kereskedelmi hírekről főleg a „Magyar Kereskedők Lapja” útján lehet értesülni. A „Magyar Kereskedők Lapja” előfizetési ára rendes mellékleteivel együtt egész évre 20 K, félévre 10 K, negyedévre 6 K. Előfizetések a kiadóhivatalba: Budapest, V., Sas-utca 13. szám alá intézendők.

— **Pályázati hirdetés.** A m. kir. posta- és távirda műszaki főfelügyelőség javítóműhelyéhez (Budapest, IX., Gyáli-ut 20.) folyó évi szeptember hó folyamán 20 és pedig 10 bentlakó és 10 kintlakó tanonc vétetik fel.

A felvétel egy évi próbaidőre történik, mely, ha a tanonc azt sikeresen tölti el, a négy évben megállapított tanidőbe beszámíttatik. A próbaéven belül a meg nem felelő tanonc bármikor elbocsátható.

A bentlakó tanoncok a javítóműhely mellett létesített tanoncotthonban nyernek elhelyezést, a kintlakók pedig családjuknál laknak.

A bentlakó tanoncok felügyeletért, továbbá ellátásért, mely utóbbi magában foglalja az ételmezést, mosást, fűtést, világítást, fürdőt, betegség esetén orvosi kezelést és esetleg szükséges kórházi ápolást, előzetes havi részletekben évi 480 koronát fizetnek.

A kintlakó tanoncok — kiknek ellátásáról teljesen a szülők (gyámok) gondoskodnak — előzetes negyedévi részletekben évi 40 koronát fizetnek.

A m. kir. posta- és távirda vezérigazgatóság, jó magaviseletű tanoncokat, első sorban a a posta- és távirdaalkalmazottak fiait az ellátási díj egész összegének, vagy felének fizetése alól felmentheti.

A kintlakó tanoncok által fizetendő díj nem engedhető el.

Tanoncul felvehető, aki a közép, vagy polgári iskolának legalább négy osztályát sikerrel elvégezte, élete 16 évét még nem töltötte be és korának megfelelő kifejtett ép testalkattal bír. A tanoncokat a feltételeknek megfelelő folyamodók közül a m. kir. posta- és távirda vezérigazgatóság jelöli ki.

A felvételhez, a tanoncul való felvételt kérő, sajátkezűleg írott bélyegtelen folyamodvány mellett be kell mutatni:

- a) a születési anyakönyvi kivonatot,
- b) az iskolai bizonyítványt,
- c) a kornak megfelelő, kifejtett, ép, egészséges testalkatot igazoló hatósági orvosi bizonyítványt,
- d) az újraoltás megtörténtéről szóló bizonyítványt,

e) a szülő, vagy gyám beleegyezését tartalmazó nyilatkozatot, melyben kifejezendő annak kötelezettsége is, hogy folyamodó — a szabályzatban megállapított eseteket kivéve — a tanidő teljes tartamát bevégezi.

A felvételt kérő folyamodványban megemlítendő, hogy a folyamodó mint bentlakó, vagy mint kintlakó kéri felvételét.

Bentlakó tanoncul helybeliek és vidékiek egyaránt, kintlakóul rendszerint a helybeliek közül csak az vehető fel, aki Budapesten, szüleinél, vagy (gyámjánál) lakik.

A tanoncul kijelölt folyamodók szülőjével (gyámjával) a javítóműhely tanoncszerződést köt. A tanoncok a kereskedelemügyi m. kir. miniszter 1912. évi szeptember hó 11-én kelt rendeletével rendszeresített „m. kir. posta- és távirda műszaki tanonciszkolája”-ba kötelesek járni.

A tanoncok könyveket, rajztáblát, vonalzó és rajzeszközt használatra ingyen kapnak, füzeteket, papírokat, festéket és egyéb fogyasztási anyagot azonban a tanoncok saját költségükön szerzik be, mely célra a szorgalmas és jó viseletű tanoncok a m. kir. postától 2 K. havi írószeretálatnyit kaphatnak.

A tanonciszkola tantervét, a tanonciszkola házirendjét a szülő, vagy gyám által aláírandó és folyamodványhoz csatolandó nyilatkozat mintáját érdeklődők a m. kir. posta- és távirda vezérigazgatóság segédhivatalába, a kerületi m. kir. posta- és távirda igazgatóságoknál, a m. kir. posta- és távirda műszaki felügyelőségénél és a felügyelőség javítóműhelyénél díjtalanul megkaphatják.

A folyamodványok a fentemlített melléletekkel felszerelve legkésőbb folyó évi július hó 25-ig a m. kir. posta- és távirda műszaki főfelügyelőség javítóműhelyéhez (Budapest, IX., Gyáli-ut 20 sz.) nyújtandók be.

— A „Vasárnapi Ujság” július 16-iki száma a háborús felvételeknek ismét pompás sorozatát közli a harctérre küldött munkatársaitól Balogh Rudolftól és Jelfy Gyulától, kik mellett az amatőrök is gazdagították e szám illusztrációs tartalmát. Szövegrészben Havas

Alisz nagy feltűnést keltett új regényének a „Szent Borbála kepé”-nek és Walter Bloem „Az elvesztett haza” című regénye fordításának folytatását közli. Benedek János hazafias költeménye a magyar tanítókról, Szöllősi Zsigmond tárcája, a a rendes heti rovatok: a háboru napjai. Irodalom és művészet, Sakkjáték, Halálozás stb. A „Vasárnapi Ujság” előfizetési ára 5 K. „Világkrónika”-val együtt 6 korona. Megrendelhető „Vasárnapi Ujság” kiadóhivatalában (Budapest, a IV. Egyetem-utca 4.) Ugyanitt megrendelhető a „Képes Néplap”, a legolcsóbb ujság a magyar nép számára, fél-évre 2 korona 40 fillér.

— A „Darwin.” Dr. Fülöp Zsigmond népszerű természettudományi folyóiratának július 15-iki száma a következő érdekes tartalommal jelent meg. Potonié: Érvényes-e a fejlődés gondolata a növényvilágra is? Vekerdi Béla: A tejút. Dr. Szerényi Nándor: A Duna jövője. Gyulai Károly: Főzelékféléink eredete. Dr. Gáspár Lajos: Mesterséges orvosságok. Kresz Ödön: A juta és pótyanyagai. Dr. Haltenberger Mihály: Ausztrália. Különlélek: A technika háborúja. A Doiran tó halbősége. A tűzszerszám. Az ember őseldíjei. Északázsia körülhajózása, stb. A kitűnő folyóirat előfizetési ára fél évre 5 K. Mutatványszámokat szívesen küld a kiadóhivatal, Budapest, Andrássy-ut 60.

Eladó ház.

Kovács Lőrincz-utcában, az özv. Kun Kálmánné lakóháza, mely áll 3 szoba, 2 konyha és külön husfűtőlőből, továbbá kert és nagy udvarból,

örök áron eladó.

Az eladási feltételek megtudhatók ugyanott, vagy a piacon levő hentesüzletben.

1—3

139—1916. végreh. sz.

Arverési hirdetés.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a illetőleg az 1908. évi LXI. t.-c. 79. §-a értelmében ezennel közhirrre teszi, hogy a szilágyosmlyói kir. járásbírósnak 1915. P. k. 833. sz. végzése következtében Dr. Nádudvary Jenő szilágyosmlyói ügyvéd által képviselt H. Pap Péter kaznacsai lakos javára 600 korona s jár. erejéig 1916. évi március hó 25-én fogatosított biztosítási és kielégítési végrehajtás útján le- és felülfoglalt és 1660 korona — fillérre becsült következő ingóságok, u. m.: lovak, gazdasági felszerelések, takarmány nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a szilágyosmlyói kir. járásbírósnak 1916-ik évi P. k. 833. sz. végzése folytán 600 kor. — fillér tökekövetelés és ennek 1915. évi július hó 1 napjától 6% kamatai, 1/3% váltódíj és eddig összesen 66 korona 50 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig, a fizetett összeg betudásával, az árverés az alperes lakásán, Ippon leendő megtartására 1916. évi július hó 31-ik napjának délelőtti 8 órájára határidőül kiűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul nem fognak eladni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. LX. t.-c. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

A törvényes határidő a bíróság tábláján történt kifüggesztését követő naptól számíttatik. Kelt Szilágyosmlyón, 1916. évi július 13.

Roska Vertán,
kir. bír. végrehajtó.

Hirdetés.

A szilágyosmlyói ipari és gazdasági hitelszövetkezet ajánlja olcsó és költségmentes kölcsöneit bekebelezés és kezesség mellett is.

3—

Betéteket elfogad és azok után ez idő szerint is 5% kamatot fizet.

Az igazgatóság.

Kiadó

egy külön bejáratu nagy utcai szoba és egy tágas ujonnan padolt istálló, mely műhelynek, vagy raktárnak is használható, — a Vármegyeház-utcában — június 1-től

özv. Ajtai Albertnél.

Ragályok ellen

most igen alaposan kell védekeznünk, mert kolera, vörheny, kanyaró, typhus, himlő és egyéb ragályos betegségek most fokozottabb erővel lépnek fel, mint más időkben, miért is szükséges, hogy minden háztartásban egy megbízható fertőtlenítőszer kéznél legyen. A jelenkor legjobb fertőtlenítőszere a

LYSOFORM

szagtalan, nem mérgező, olcsó és eredeti üvegekben 1 korona 25 fillérért minden gyógyszerárban és drogériában kapható. Hatása Löffler Vertun, Petrik, Vas, stb. intézeteinek vizsgálatai szerint gyors és biztos, miért is az összes orvosok betegségeknél (sebekre és daganatokra), kéz- és arcmosásra és ragályok elhárítására stb. mindenkor ajánlják.

Lysoform szappan

finom, gyenge pipere szappan lysoformot tartalmaz és antiseptikus hatású. Alkalmazható a legkényesebb bőrre is; szépíti, megpuhítja és illatossá teszi a bőrt. Egy kísérlet és Ön a jövőben kizárólag ezen szappant fogja használni. Ára 2 korona.

17—

Fodormenta Lysoform

erősen antiseptikus hatású szájviz. Szájbűzt rögtön és nyomtalanul eltünteti és a fogakat konzerválja. Használandó továbbá orvosi utasítás szerint toroklobnál, gégebántalmaknál és nátha esetén gurgulázásra. Néhány csepp elegendő egy felpohár vízre.

Eredeti üvege 2 korona.

Az összes Lysoform készítmények kaphatók minden gyógyszerárban, drogériában. Kivánatra bárkinek ingyen és bérmentve megküldjük az „Egészség és fertőtlenítés” című érdekes könyvet.

Dr. Keleti és Murányi

vegyészeti gyára UJPESTEN.